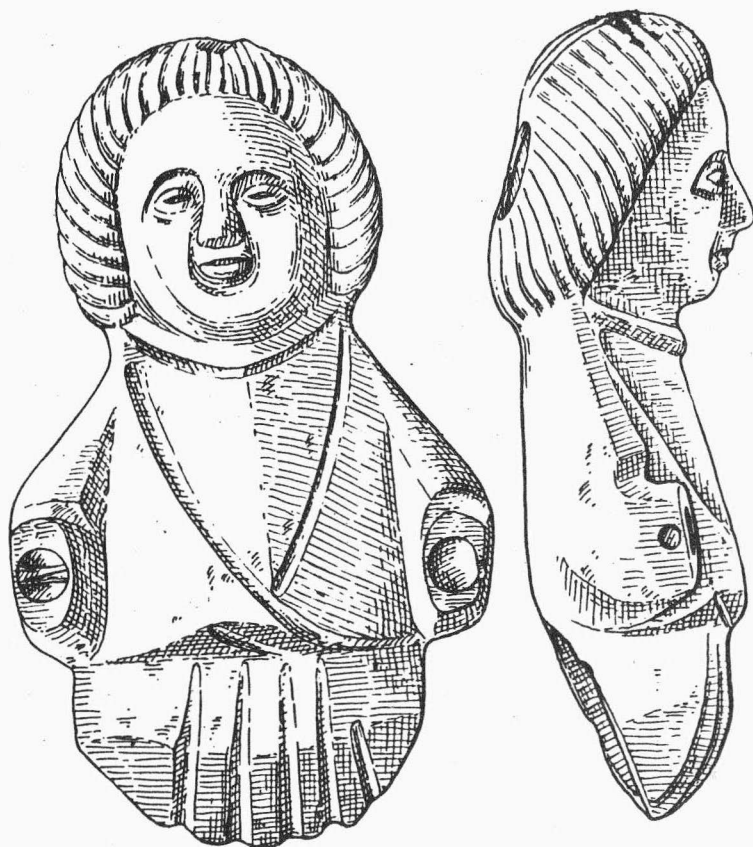


ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986



BRNO 1989

už jenom světlá hlína bez jakýchkoliv datovatelných předmětů. Přesto se dá předpokládat, že k rekonstrukci opevnění došlo asi zanedlouho po zničení prvního valu, protože mezi materiálem, nalezeným v tmavé, kdysi povrchové hlíně, se objevily i střepy s dobře zachovalým povrchem, což by patrně nebylo možné v případě, že by zůstaly dlouho na povrchu v dosahu povětrnostních vlivů.

L i t e r a t u r a :

Hanák, K. 1933: Výroční zpráva o činnosti spolku, Sborník velehradský n. ř. 4, 4-5.

Feststellungsgrabung auf dem Berg "Hradisko" bei Roštín / Gem. Roštín, Bez. Kroměříž/. Die Grabung zeigte, dass die mächtige Befestigung auf dem Berg "Hradisko" /Kote 451/ gleichaltrig mit dem Burgwall auf dem Berg "Brdo" /Kote 586,7/ ist. Beide Lokalitäten sind voneinander nicht ganze 2 km entfernt und gehören in die entwickelte Phase der spätbronzezeitlichen Stufe der Lausitzer Urnenfelderkultur /HB/. Der 12 x 1 m grosse Suchgraben durchschneidet den 4,5 m hohen Wall; den Graben hat man aus Zeitmangel nicht untersucht. Die erdigsteinerne Aufschüttung ruht auf einer mächtigen Schicht von verbrannten starken Ästen und Stämmen, die offensichtlich an der Stelle des zukünftigen Walles verbrannt wurden. So hat man eine feste Basis /die Durchbrennung erreicht eine Tiefe von 40 - 60 cm/ für den etwa 9 m breiten Wallkörper gewonnen. Man hat weder eine Holz- noch eine Stein-Stützkonstruktion festgestellt. Der Wallkörper besteht aus zwei Teilen. Der untere Teil ist mit einer Erdschicht mit Keramik der entwickelten Phase HB bedeckt. Im oberen Teil hat man zwar kein datierbares Material gefunden, aber es ist wahrscheinlich, dass es zur Aufschüttung des neuen Körpers auf den zerstörten unteren Teil kurze Zeit darauf kam, denn einige Scherben im Erdreich, die die untere Destruktion bedeckt, haben eine sehr gut erhaltene Oberfläche, was scheinbar nicht der Fall wäre, würden sie lange ungeschützt vor den Witterungseinflüssen auf der Oberfläche gelegen haben.

WEITERE FUNDE DER HORÁKOVER KULTUR AUS TROUBSKO /Gem. Troubsko, Bez. Brno-venkov/

Pavla Horálková, AÚ ČSAV Brno

Im Verlaufe der fortsetzenden Verbauung des Areales der Institution "Výzkumný ústav pícninářský" wurden im Aushub für die künftige Ortskommunikation drei Siedlungsobjekte der Horákover Kultur gestört. Bei zwei von diesen gelang es Materialproben abzunehmen und sie zu vermessen, das dritte Objekt hat man grösstenteils ausgegraben. Es handelte sich um eine umfangreiche Grube von unregelmässigem Grundriss, die eine ziemliche Menge an keramischem sowie osteologischem Material und Spaltindustrie enthielt. Die festgestellten Objekte ergänzen die Erkenntnis über das Ausmass der Horákover Siedlung, auf welcher im Jahre 1984 J. Nekvasil und P. Vitula /1987/ eine Rettungsgrabung durchgeführt haben.

L i t e r a t u r :

Vitula, P. 1987: Záchranný výzkum objektů horákovské kultury v Troubsku /okr. Brno-venkov/, PV 1984, 32.

ERFORSCHUNG DES KELTISCHEN OPPIDUMS STARÉ HRADISKO IM JAHRE 1986 /Gem. Malé Hradisko, Bez. Prostějov/

Miloš Čižmář, AÚ ČSAV Brno

/Obr. 17/

Die systematische Grabung verlief in den Monaten Juli bis September wiederum im Raume der Vorburg des Oppidums. Es wurde eine Fläche in der Länge von 70 m und Breite von 10 - 20 m /800 m²/ untersucht worden, die an den nördlichen Umfang /Quadrate Lb 40 - 53/ der Abdeckungen aus den Jahren 1965, 1966, 1973 und 1983 anknüpfte. Ziel der Grabung war den Grundriss des Gehöftes, das in den oben angeführten Jahren untersucht wurde, zu ergänzen. Auf der abge-

deckten und gereinigten Fläche hat man tatsächlich die fortsetzenden Fundamentrinnen des Gehöftumfanges festgestellt und zwar seiner nordöstlichen Seite in einer Länge von 28 m und der nordwestlichen Seite in einer Länge von 20 m; ihre Verbindung befindet sich noch nördlicher in dem bisher nicht abgedeckten Raum und es wird notwendig sein, die Grabung in der weiteren Saison zu beenden. Ausser diesen Umfangs-Fundamentrinnen wurden ferner sechs rechteckige eingetiefte Höfchen, zahlreiche unregelmässige kleinere sowie grössere Gruben, Pfostengruben, kurze Fundamentrinnen und vor allem im östlichen Teil der Abdeckung zahlreiche Feuerstellen untersucht.

An Funden hat man wiederum eine ziemliche Menge Keramik, Eisgegenstände und Schlacke, bronzene und gläserne Gegenstände, rohen Bernstein, Tierknochen und vier silberne und drei goldene keltische Münzen geborgen. Vier von diesen Münzen wurden beim Schwemmen der Grubenausfüllungsproben gefunden, wobei ausser weiteren Kleinfunden /unter anderem Halbfabrikate von Bernsteinperlen/ auch ein zahlreicher Komplex von paläobotanischem Material gewonnen wurde.

LATÉNSKÝ HROB U POUZDŘAN /okr. Břeclav/

Bohuslav Klíma, jr., AÚ ČSAV Brno

/Obr. 18/

Při cestě podél břehu střední nádrže Pálavských jezer /jezero věstonické/ vzbudil zvýšenou pozornost táhlý svah mezi obcemi Strachotín a Pouzdřany, orientovaný k JZ, který byl v celé své délce protať řadou výkopových rýh pro uložení zavlažovacího potrubí. Lokalita, známá již z dřívějších dob, leží nad výrazným břehem inundačního území v dosahu soutoku řek Jihlavy a Svratky, dnes zaplaveným vodami středního přehradního jezera. V roce 1977, při ukládání jedné z hlávkových větví velkého plynového potrubí, bylo v této trati /"Zadní láty"/ porušeno a v následném období zachráněno několik archeologických památek, z nichž největší zájem upoutal časně slovanský objekt s pecí a s keramikou velmi starobylého rázu /Klíma 1980, 78, obr. 24/.

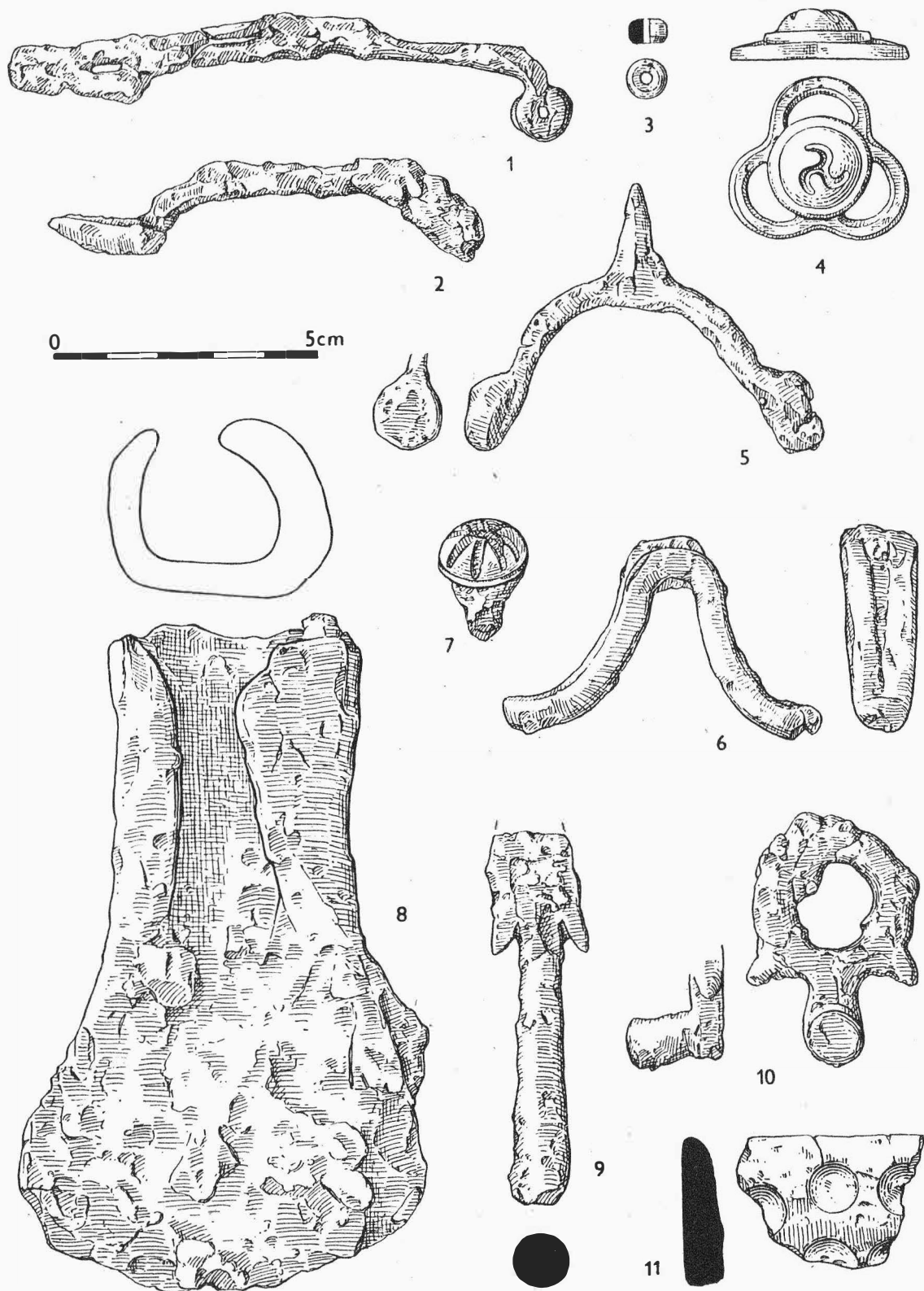
Hned při zevrubné prohlídce bylo patrné, že výkopová rýha i tentokrát porušila několik až do písčitého podloží zahloubených objektů. Jejich tmavé, popelovité zásypy se v profilu rýhy zřetelně rýsovaly. Nejvíce upoutal pozornost rozlohou největší porušený objekt, který mohl být na základě nálezů zlomků keramiky označen za horákovský. Z jeho zásypu do prostoru výkopu nepatrně vyčnívaly pravá ulna a radius lidské kostry. Po začistění profilu se objevil na zápěstí navlečený bronzový náramek s pečetiřkovitými konci, zdobený po celém obvodu krátkými zářezy, vytvářejícími jemné vývalkovité členění. Po plošném odkryvu zbytku hrobu bylo možno konstatovat, že patřil mladé, dospělé ženě, jejíž velmi subtilní kostra byla v místech pánve a spodních končetin zcela zničena. Původně ležela v poloze naznak s rukama podél těla. Zásyp hrobové jámy nebyl vůbec patrný a strukturou i vzhledem zcela odpovídal výplni halštatské jámy. Jedinými a navíc velmi cennými nálezy byly vedle již popsaného náramku další dva bronzové předměty, a to nákrčník se zdobenými pseudopečetiřkovitými konci a rytými klikatkami po části obvodu a spona duchcovského typu, uložená u levého ramene. Tedy inventář, který bylo možno vročit do duchcovského horizontu poslední třetiny 4. a počátek 3. století př. n. l. /LB₁/.

Objevený laténský hrob u Pouzdřan patrně nebyl osamocen a mohl by v těchto místech naznačovat možnost existence kostrového pohřebiště z tohoto významného období pravěkých dějin.

L i t e r a t u r a :

Klíma, B. 1980: Staroslovanský objekt u Strachotína, PV 1977, 78, obr. 24.

Latènezeitliches Grab bei Pouzdřany /Gem. Pouzdřany, Bez. Břeclav/. In einer von den Aushubrinnen des Bewässerungssystems, das zwischen den Gemeinden Strachotín und Pouzdřany errichtet wird, wurden einige archäologische Objekte erfasst. Von diesen war ein grosses hallstattzeitliches Objekt am interessantesten, dessen gerader Boden in einer Länge von fast 4 m sich 110 cm unter dem Niveau des heutigen Terrains befand und 50 cm in das sandige Liegende eingetieft war. In die Aufschüttung dieses Horákov-Objektes war ein latènezeitliches Skelettgrab beigesetzt, dessen Überreste es gelang zu untersuchen. Es gehörte einer jungen Frau. Zu dem wertvollen bronzenen Inventar reihte sich vor allem ein mit Ritzlinien verzierter Halsring mit pseudo-petschaftartigen Enden, ein Armring mit Petschaftenden, am Umfang mit kurzen Kerben verziert, die eine feine wulstartige Gliederung bilden. Bei der linken Schulter lag eine bronzene Fibel des Duxer Types. Das Inventar erlaubt den Grabkomplex, der an diesen Stellen offensichtlich nicht vereinzelt war, in den Zeitabschnitt LB₁ einzureihen.



Obr. 17.

Malé Hradisko /okr. Prostějov/, Staré Hradisko. Výběr drobných nálezů. - Auswahl an Kleinfunden.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1986

- Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně,
sady Osvobození 17/19
- Odpovědný redaktor : akademik Josef Poulík
- Redaktoři : Dr. Z. Himmelová, Dr. J. Stuchlíková,
Dr. J. Unger
- Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
- Kresby : A. Krechlerová
- Na titulním listě : bronzová plastika z Brna - Kozí ul.
- Tisk : Oblastní ediční středisko Jihomoravské
základny pracovišť ČSAV v Brně
- Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
- Vydáno jako rukopis : 450 kusů. - neprodejné